

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelje in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znak za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 12.888.

Ukinjene svoboščine. Blok narodnega sporazuma — konstituiran.

Prva seja skupščine je končala z eksodusom celokupne opozicije in ni mogla končati drugače. Od naroda pravilno izvoljeni poslanci ne morejo priti v skupščino, ker so zaprti od policije, pa čeprav je sodišče razsodilo, da jih je treba izpustiti.

Tega nepostavnega koraka policije ni mogla opozicija mirno trpeti in ker so bili vsi njeni protesti zaman, je morala seči pač po najmočnejšem sredstvu — po eksodusu. Tako je opozicija svečano in temeljito manifestirala svojo udanost parlamentarizmu in v sramoti so obsedeli vladni poslanci, ki so že na prvi seji skupščine morali pogaziti svoje lastne pravice.

Ni pa še Ljubljana izvedela za dogodke v skupščini, ko je že postala sama priča novega nastopa vlade proti državljanem svoboščinam. Ljubljanske občinske volitve so preložene. Ljubljana mora še naprej pogrešati rednega občinskega dela, Ljubljani je še naprej vzeta avtonomija.

In kakor je ta ukrep že sam na sebi nezaslišan, je še bolj nezaslišano njegovo utemeljevanje. Odložitev ljubljanskih volitev se namreč utemeljuje s tem, da so volilni imeniki napačno sestavljeni. Meseč dni so bili volilni imeniki razpoloženi, mesec dni je imela samostojna demokratska stranka čas, da jih popravi, mesec dni so se vlagale reklamacije, sedaj pa pride vlada in trdi, da so volilni imeniki tako napačno sestavljeni, da bi bile na njihovi podlagi izvršene volitve fabrikat ljudske volje.

Pred dobrim mesecem dni so se vršile na podlagi istih imenikov volitve v skupščino. Čeprav so na teh volitvah mladini propadli, čeprav jih je ta poraz nad vse težko zadel in čeprav so ga skušali opravičiti z vsem mogočim, vendar niso nikdar niti namignili, da so volilni imeniki bili krivi njihovega poraza. Sedaj pa so nakrat našli, da so volilni imeniki popolnoma napačni.

Hoteli bi poznati tistega naivneža, ki bi v ta izgovor verjel. Ne, gospodje! Takega človeka ni v Ljubljani in vsa Ljubljana ve, da so mladini ljubljanske volitve odložili, ker vedo, da bi na njih pogoreli! Njih manevar, da druge stranke ne bodo mogle pravočasno vložiti kandidatne liste, se je ponesrečil in v tem je vsa stvar.

Toda silno se motijo gospodje, če mislijo, da si bodo s takimi nastopi proti avtonomnim pravicam Ljubljane pridobili simpatije ljubljancev. Te nade se jim ne bodo nikdar uresničile, ker z odložitvijo volitev je Ljubljanska samoupravna zveza samo okrepjena.

Predčasen razpis ljubljanskih volitev je imel namen onemogočiti ustvaritev skupne opozicijske liste, odložitev volitev ima namen razbiti samoupravno zvezo. Prva namera je izpodletela, druga pa še bo!

Zaradi tega nas odložitev občinskih volitev na vznemirja, ker je končen izid vseh teh mahinacij jasen in nesporen.

Toda na drugo stvar bi opozorili one, ki so pristaši SDS in ki pravijo, da so za konsolidacijo države. Tem ljudem bi stavili sledeče vprašanje: Kak vtis bo naredila odložitev na priproste ljudi? Ali ne obstoji več ko resna nevarnost, da bo državna avtoriteta silno izgubila na ugledu, če ne bo volilec nikdar znal, ali se volitve vrše ali ne? Naj to resno

Beograd, 9. marca. Blok narodnega sporazuma in seljačke demokracije je imel včeraj od 4. do 5. pop. svojo sejo v demokratskem klubu. Sejo je otvoril g. Ljuba Davidović, ki je pozdravil vse prisotne in jim sporočil, da se na dnevnem redu nahajajo volitve ožjega in širšega odbora. Za predsednika bloka je bil izvoljen Davidović, dalje so bili izvoljeni v ožji odbor Spaho, Korošec in Pavle Radić. V širši odbor pa so bili izvoljeni Davidović, Voja Marinković, Kosta Kumanudi in Voja Veljković, dalje Spaho, Hrasnica, Hadži in Baljić, dr. Polić, Lorković in Kovačević, Korošec, Sušnik, Kulovec in Hohnjec. Nato je Davidović govoril o volitvah in dejal, da se je šlo na volitve pod raznimi parolami. Tako je vlada govorila, da

gre za boj za ali proti boljševizmu. Ta parola je bila neresnična in Davidović je napadel dr. Ninčiča, ki je z iskanjem tujih zaveznikov za protiboljševiški blok razžalil pretežno večino naroda kot boljševike. Opozicijski blok je dobil 1.400.000 glasov za idejo sporazuma in bo v tem smislu tudi nadaljeval s svojo politiko. Politika narodnega sporazuma je dobra in zato mora tudi zmagati. Od vodenja vladne večine zavisi tudi vodenje opozicije; v kolikor bo pomirljiva vladna večina, toliko bomo pomirljivi tudi mi, je naglašal Ljuba Davidović. Braniti moramo politiko sporazuma. Nato je dr. Polić prečital tekst sporazuma in delovni program bloka, ki je bil enodušno sprejet na znanje.

Seja narodne skupščine.

Beograd, 9. marca. Včeraj se je vršila seja narodne skupščine. Sejo je otvoril začasni predsednik dr. Subotić in je izjavil, da so na dnevnem redu volitve verifikacijskega odbora. Tej seji je prisostvovala tudi opozicija, ki je skušala izvabiti vladne poslance na diskusijo. Po otvoritvi je tajnik Kobasica prečital zapisnik predvčerajšnje seje in navajal, da je bilo prekinjenje seje po Laziću samo odmor.

Nato je dobil besedo Pečić (demokrat) in je izjavil, da je zapisnik netočen. Seja je bila po predsedniku Laziću zaključena. Neki vladni poslanci so nato konferirali in tričetrt ure po zaključku seje narodne skupščine nadaljevali s skupščino. Pečić protestira proti takemu neparlamentarnemu postopanju, ker »seja« ni bila sklicana po predsedniku, kakor je navadno. Kobasica pravi, da so morali delati tako, in da so se vladne stran-

ke držale popolnoma ustave. Ker je prišlo končno do raznih prerekanj med opozicijo in vlado, je Subotić prekinil debato in odzval Pečiću besedo.

Za njim je govoril Moskovljević (zemljorad.), ki je protestiral proti netočnemu zapisniku in je zahteval, da se iz zapisnika zbrise vse ono, česar ni bilo in ustavi vse to, kar se je tudi dejansko zgodilo. Kobasica je izjavil, da tega ne sprejme. Vladna večina odbija Moskovljevićev predlog.

Nato so prišle na dnevni red: volitve verifikacijskega odbora, ki pa so prešle popolnoma mirno. Vse stranke so postavile svoje liste, razen zemljoradnikov in Nemcev, ki so postavili skupno listo. Nacijski blok je dobil 11 članov, opozicija pa 10 članov in sicer: radičevci 4, demokrati 3, SLS 1, muslimani 1 in 1 zastopnik Nemcev in zemljoradnikov. Nato je bila seja zaključena in se bo nova seja sklicala pisanim potom.

SEJA VLADE.

Beograd, 9. marca. Včeraj od 16. do 17. se je vršila seja ministrskega sveta, kateri so prisostvovali vsi ministri. Razpravljali so o postopanju vladnih strank v verifikacijskem odboru, dalje o stališču radikalov in samostojnih demokratov v plenumu narodne skupščine, zlasti z ozirom na internacijo dr. Mačka in tovarišev.

OPOZICIJA ZAHTEVA VERIFIKACIJO VSEH MANDATOV HRSS.

Beograd, 9. marca. Po plenarni seji bloka narodnega sporazuma se je vr-

predarjajo vsi, ki res ljubijo domovino.

Po vsem svetu je nedotakljivost poslanca zakon. Tudi pri nas je ta njegova pravica zakonjena. Kljub temu pa so pri nas poslanci zaprti celo na dan otvoritve skupščine.

Povsodi se strogo varujejo avtonomne pravice prebivalstva. Tudi pri nas je avtonomija Ljubljane zakonjena. Kljub temu pa Ljubljana ne more dobiti župana in njo upravlja še vedno ljubljanskemu prebivalstvu neodgovorni gerentski svet.

Poslanska imuniteta je ena kardinalnih državljanških svoboščin in v to poglavje spada tudi avtonomija Ljubljane.

šla seja opozicijskih članov verifikacijskega odbora. Sklenili so, da vztrajajo na tem, da se verificirajo vsi mandati in da se vložijo protesti proti internaciji dr. Mačka in tovarišev.

ZARADI POSLANSKIH ŽELEZNIŠKIH KART.

Beograd, 9. marca. Posamezni poslanci so zahtevali od predsedništva skupščine, da se jim izdajo železniške vozovnice. Predsedništvo je izjavilo, da se jim bodo v slučaju nujnega pelovanja izdale objave, med tem ko se bodo legitimacije izdale šele po izvršeni verifikaciji mandatov.

Ti državljanški svoboščini pa sta danes ukinjeni!

Povejte, patriotje, ki vam ni strankarstvo vzelo objektivnosti, recite, svobodomiselci, ki vas ni vladni pohlep izkvaril, in odgovorite, naprednjaki, ki vam reakcionarnost ni vzela smisla za demokracijo: ali delamo prav, ko branimo državljanske svoboščine? Ali branimo čast napredne misli, ko nastopamo proti onim, ki gazijo državljanske svoboščine?

Menda končno vendar spoznate, da je med naprednostjo in naprednostjo razlika in da se strank ne sodi samo po besedah, temveč tudi po dejanjih!

Ukinjenje svoboščin pa je dejanje!

† Dr. Ant. Gregorčič

Zopet objokuje slovenski narod smrt enega svojih najboljših sinov. Oče slovenskega goriškega šolstva, neutrudljivi Anton Gregorčič je zatisnil oči.

Kjerkoli je bila možnost za delo, tam je z vzgledom vzbujal k delu Anton Gregorčič. In ni bilo pomembnejše narodne ustanovitve v Gorici, da ni bil med njenimi ustanovitelji tudi Anton Gregorčič. Bil je pravi vodnik svojega naroda in zato je ob njegovem grobu združen ves slovenski narod, pa naj je še tako ločen po strankah.

Nemogoče je na tem mestu podati vse Gregorčičeve zasluge za naš narod. Omejiti se moramo le na najsvetlejšo. V prvi vrsti treba omeniti slovensko šolstvo v Gorici, ki brez Gregorčiča nikdar ne bi doživelo tega razcveta, kakor ga je. Slovenska knjiga in slovensko časnikarstvo je nadaljnja zasluga Gregorčiča. Skratka: Če kdo, potem je pokojni Gregorčič uveljavil geslo, da s prosveto k svobodi naroda.

Pa še drugo geslo je uveljavil Gregorčič. Le gospodarsko samostojen narod more postati tudi politično neodvisen. Težko je reči, če so zasluge Gregorčiča na prosvetnem ali na gospodarskem polju večje, pa čeprav je goriško šolstvo skoraj nedosegljiva zasluga Gregorčiča. Zlasti goriški deželni odbor ve, ka je storil Gregorčič za gospodarski razvoj Goriške.

Vse življenje delavec za blagor naroda, je kratka označba Gregorčičevega življenja. K tej pa je treba dostaviti še to. Blag je bil značaj Gregorčiča in tako očarajoč odsev one lepe slovanske duše, da ni nihče nikdar pozabil na Gregorčiča, če je le enkrat z njim obdeval.

Enega svojih največjih sinov objokuje danes Goriška in z njo vsa Slovenija, pa tudi Jugoslavija. Naj bi Gregorčičev duh prevzel nas vse, in slavna bo naša prihodnost!

Anton Gregorčič se je rodil dne 2. januarja 1852 v vasi Vrsno pod Krnom. Maturo je napravil z odliko in nato vstopil l. 1871 v semenišče. 10. januarja 1875 je pel v domači cerkvi na Libušnjem novo mašo. Poslali so ga v Oglej. Tam ni ostal dolgo. Poslali so ga za kaplana na otok Barbana pri Ogleju. Tam ni ostal dolgo. Nadškof ga je poslal na Dunaj v Avgustinum, odkoder se je vrnil v Gorico kot profesor. Dne 17. januarja 1879 je promoviral za doktorja teologije, nakar se je vrnil zopet v Gorico. Tam je opravljal kooperatorsko službo, obenem pa je predaval na semenišču metafiziko. Meseca oktobra je že odpoval v Nemčijo v svrhu izpopolnitve svojih študij. V Gorico se je vrnil avgusta 1880 ter bil nastavljen kot profesor na semenišču. L. 1882 je prevzel uredništvo lista »Soča«, ter je ostal njegov urednik do l. 1889.

Med tem časom je ustanovil v Gorici zasebno ljudsko šolo, otroški vrtec, Slovensko bralno in podporno društvo in Goriško ljudsko posojilnico. Bil je tudi med ustanovitelji C. M. družbe v Gorici. V devetdesetih letih pa je ustanovil Goriško tiskarno in Solski dom, dalje Centralno posojilnico in Narodno tiskarno. Leta 1885 je bil prvi izvoljen v državni zbor, l. 1889 drugič in l. 1897 tretjič. Od tega časa dalje je bil izvoljen pri vsakih volitvah v državni, kakor tudi deželni zbor. Kot državni poslanec je dosegel, da se je ustanovila l. 1910 prva slovenska gimnazija v Gorici, dalje, da je prišlo slovensko moško učiteljsko po dolgem času zopet v Gorico. Tudi na polju združništva si je stekel Gregorčič velike zasluge. Ustanovil je v Gorici Zadržno zvezo. — Med vojno je živel ves čas na Dunaju in deloval za begunce. Med drugim jim je izposloval zaposlovalne tečaje za slovensko gimnazijo v Trstu ter za učiteljski v Trstu in Ljubljani. Po prevratu bi bil moral l. 1919 v Beograd, toda domotožje ga je gnalo domov. Do ukinitve deželne avtonomije je bil deželni odbornik. L. 1920 je ustanovil Goriško Matice. Dne 7. t. m. ga je ugrabila neizprosna smrt.

Slava njegovemu spominu!

PREPREGNE KOMUNISTIČNE DEMONSTRACIJE.

Zagreb, 9. marca. Včeraj so pripravljali komunisti demonstracije povodom obletnice justifikacije Allagića. Policija pa je namere komunistov preprečila.

T. G. Masaryk — filozof, reformator, heroj

(SOBOTNO PREDAVANJE DR. KRIVICA.)

(Ta sobotnega predavanja dr. R. Krivica.)
Da se prav praznuje Masarykov jubilej, je treba povedati: Masaryk ni velik zato, ker je vladar, temveč ker je kot največji in morda te najvišje časti najvrednejši in za ta največji urad najsposobnejši.

Nič pa ni bolj napačno, ko slaviti Masaryka s superlativi, čeprav zasluženimi. Masaryka treba proslaviti le z razmotrivanjem vsebine njegovega nauka in življenja.

Nauk in življenje, to je pri Masaryku eno. Niti ene ideje ni v njegovi filozofiji, ki je ne bi prelil v življenje.

Kdor je poznal Masaryka do leta 1914, za tega ni bila nič novega vest, da stoji na čelu češke revolucije Masaryk. Ze kot dijak in pozneje kot profesor je bil vedno borec za resnico in nikdar ni priznaval machiavellizma, temveč vedno se velja zanj Husova oporoka: Išči resnico, poslušaj resnico, ljubi resnico in brani resnico — do smrti! In tej oporoki je bil vedno zvest in zato je šel v boj proti potvorjenim rokopisom — in vraži o ritualnem umoru, zato je bil v boju za svobodo vseučilišč in v boju proti Friedjungu in Aehrenthalu.

Na etičnih načelih je tudi stonel Masarykov boj za pravice češkega naroda. Narod ima pravico do samostojnosti. Na Avstriji je, če si češki narod pridobi to pravico v njej, ali pa izven nje. To je povedal Avstriji že leta 1892, ko je dejal, da hoče češki narod samostojnost svojih dežel, da hoče živeti polno in popolno narodno življenje in da se z malenkostnimi koncesijami ne more zadovoljiti. Položaj češkega naroda je evropski in naj se dunajska gospoda ne čudi, če češko ljudstvo organizira stražo, o kateri starejši rod na Češkem ni niti sanjal.

Masaryk je bil prepričan, da mora življenje naroda temeljiti na gotovi filozofični podlagi, ker se nahaja češki narod pred veliko narodno nalogo. V »Husu« pravi že leta 1903: »Naša slavna preteklost je majhna v razmerju s tem, kar nam še kaže.« V tem prepričanju je pisal Masaryk v l. 1893—1900 svoja dela: Češko vprašanje, Jan Hus, Havliček, Socialno vprašanje ter v njih podla filozofijo češkega naroda.

Vrhunec in centrum češkega naroda je ideja bratstva, kakor jo je razvil Chelčický, kot nadaljevanje Husove reformacije.

V bratstvu je izražena češka narava, češka humaniteta. Na njo so naslonili svoje delo vsi češki buditelji naroda. Ideal humanitete je zmesel češkega narodnega življenja. V vsakem človeku moramo videti sebi enakega. Ni pa humaniteta ideja nobena sentimentalnost ali solzavost, ker zahteva od tebe, da se bojuješ proti zlu v vsem in povsodi. Ta ideal pomenja, da moraš biti vztrajen in neustrašen. S humanitetnim idealom bo korakal češki narod v prvih vrstah človeškega napredka. Bratstvo je bilo vrhunec češke preteklosti, humanitetni ideal je pot v bodočnost. Zato je treba v tem idealu preroditi ves narod, ga naobraziti, naučiti ga ljubiti resnico, da bo šel brez strahu svojo lastno češkoslovaško pot.

Iz humanitetnega ideala izvira nujnost rešitve socialnega vprašanja. To vprašanje ni samo delavsko vprašanje, niti ni vprašanje samo enega razreda ali le ene kaste. Je to

vprašanje nas vseh, ki ga je treba rešiti celotno in pozitivno. Duh mora zmagati nad materijo, samoljubnost treba zatreti.

Sledeč idealom humanitete se bliža narod k samostojnosti. Ne z nasiljem, temveč z reformacijo!

To je Masarykova narodna filozofija, ki je obenem etika modernega človeštva in ki zahteva, da se politika ne loči od etike, temveč da se ravna po zakonih pravosti.

Svoje nazore je širil Masaryk neutrudljivo, obenem etika modernega človeštva in ki zahteva, da se politika ne loči od etike, temveč da se ravna po zakonih pravosti.

Sad tega dela je bil odličen in mirni razvoj socializma na Češkem je mogoč samo zato, ker je Masaryk od vsega početka budil razumevanje za rešitev socialnega vprašanja.

Sad tega dela so bili tudi že pred vojno navezani stiki med Čehi in Slovaki. Masaryk je hodil med Slovake, vzbujal je slovaško mladino in jo navajal za obrambno delo. Bil je prvi češki politik, ki je to delo vršil in sad: osvoboditev Slovakov.

Masaryk ni bil knjižni filozof. Vsako svojo idejo je prelil v življenje. S svojim življenjem je pokazal Masaryk veličino svojih naukov. Njegov vpliv je bil viden povsodi. Če so bili Čehi ponosni na Husa, Chelčického, Havlička, tedaj jim je ta ponos vžgal Masaryk. In če so se Čehi in Slovaki spoznali kot bratje, tedaj treba podčrtati, da je bil most med njimi postavil Masaryk.

Delo Masarykovo najboljše osvetljuje ta sledeča dogodka:
Dne 16. maja 1908. leta je izdal v »Lidovych Novinach« podlistek, v katerem se opisujejo dogodki iz leta 1930. Takrat so se Čehi dvignili proti Dunaju in češko republiko je proklamiral prof. Masaryk.

Drugi dogodke. Se veliko pred vojno je poslal češki pisatelj Horky delavskim zaupnikom okrožnico z označenjem, koga izvoliti za predsednika češkoslovaške republike. Delavci so odgovorili: Masaryka. In vendar je Masaryk pripadal stranki, ki je imela samo dva poslance (njega in Drtino).

Ob priliki svoje 60letnice je izrekel Masaryk sledeče pomembne besede: »Zdi se mi, da sem napisal šele uvod. Pravo vsebino bi hotel napisati sedaj.« In res jo je napisal.

Zavladalo je zlo in nasilje in 64letni stari je zapustil družino in odšel v tujino, da prične boj proti Avstriji in za politično samostojnost svojega naroda.

Zrevolucioniral je češko dušo, da je odvrгла od sebe vse vezi slabosti. Zagorelo je v njej hrepenenje po svobodi in češke legije so bile ustvarjene. Po Evropi, Aziji in Ameriki je pobijal avstrofilske nazore in krepil svoje rojake v boju za slovo.

Filozof-reformator je postal — heroj. S svojim delom se je postavil Masaryk ob stran vseh največjih Čehov. Veličastno ne le v času, temveč pred večnostjo je Masarykovo delo. Ravno tako veličastno pa je tudi spoznanje naroda, ki je izbral filozofa in reformatorja za svojega vladarja.

Kadarkoli se bodo Čehi spominjali svoje slavne zgodovine, kadarkoli bodo iskali oporo v svojih velikih voditeljih, se bodo zatekali k Masarykovim naukom.

Dokler se bo pisala zgodovina češkega naroda, dotlej bo tudi živelo Masarykovo ime!

Zopet nova zaupnica g. Jelačinu ml.

Trgovstvo vstaja v obrambo svojih državljskih svoboščin in mladinski pokus, zavleči trgovstvo v politiko, bo klavrno pogorel. Trgovci vedo, da je le v slogi njih spas in zato z vedno večjo odločnostjo odklanjajo mladinsko gonjo proti g. Jelačinu.

V četrtek, dne 5. marca, se je vršil občni zbor v St. Vidu pri Ptujju Trgovske zadruge za ptujsko okolico.

Občni zbor je otvoril in ga vodil načelnik zadruge g. Davorin Tombak. Po izčrpanem dnevnem redu je zavrnil načelnik zadruge odločno napade na načelnika Zveze slovenskih gremijev, g. Jelačina ml. Občni zbor je soglasno odbril izvajanje načelnika in izjavil, da od-

klanja predlog g. Weixla, pač pa odbrava postopanje g. Jelačina, ki je branil nevtriniteto zveznih prostorov. Obnemem je občni zbor pooblastil načelnika zadruge, da prijavi izstop zadruge iz Zveze trgovskih gremijev, če se bodo nadaljevali napadi na g. Jelačina in se delale neprilike načelniku Zveze.

Odločno je nastopil občni zbor ptujске zadruge in za njegov odločen nastop: čast mu!

Prepričani smo, da bodo sledili ptujskemu gremiju še drugi gremiji ter s svojim odločnim nastopom enkrat za vselej onemogočili vsak poskus zavleči trgovstvo v dnevno politiko in kratiti trgovcem njih državljske svoboščine!

Minister dr. Peleš o nasilstvih in sleparijah pri volitvah.

Dr. Dušan Peleš, bivši minister za socialno politiko in odlični srbski politik, je bil nosilec liste Nar. radikalne stranke za zagrebško županijo. V »Radikalnem Glasniku«, v Zagrebu izhajajočem glasilu radikalov na Hrvaškem, opisuje nasilja in sleparije, ki so jih započeli samostojni demokrati Pribičevićeve observance nad — njim in njegovimi radikalnimi pristaši. Stvari so tako gorostasne, da se človeku ježe lasje in da bi se zdele popolnoma neverjetne celo v naši državi, da jih ne izpričuje tako verodostojna, resna in nad vsak dvom vzvišena osebnost, kakor je dr. Peleš.

V tisočih letakov so ga demokrati proglasili za disidenta, zaveznika Radičevega in da je proti kralju in državi. Sam kr. oblastni župan Makovac v Karlovcu je dal okrajnim glavarjem navodila, da je Pelešova lista disidentska in da morajo proti njej uporabiti vsa sredstva, češ da je tudi Pašić proti njemu in kako mu i lično naprave kakovo pismo, neče za to nikom ništa biti.« Ko pa je celo sam Pašić na laž postavil tega lamoznega

velikega župana, tedaj šele so se začela odkrita nasilja, grožnje, premeščanja in odpušitve uradnikov-radikalov, največkrat brzojavnim potom, da se morajo dotičniki takoj razrešiti dolžnosti ter tekem 48 ur podati na svoje novo mesto, sicer so odpuščeni. »Nema zakona one zemlje, koji pri tom nije pogazhen.« vzklika dr. Peleš.

Predsednikom volilnih odborov, odrejenih od Državnega odbora, kratkoma niso izdali dekretov in jih tudi niso pustili do njihove funkcije. Kjer se je bilo bati, da bi ta predsedniška mesta prevzeli župani, so le-te kratkoma dan ali dva dni pred volitvijo odstranili. Predsedniška mesta so pa izpopolnili demokrati partizani najslabše vrste. V Jakulovcu so tri dni pred volitvijo odstranili župana uglednega trgovca Slaviča. Na njegovo mesto so postavili nekega zloglasnega Nikolo Laliča. Ta pa je bil v preiskavi radi teške telesne poškodbe in tatvine. Toda demokratom se je zdel tako primeren mož za župana in s tem za predsednika volilnega odbora, da je minister pravde dr. Lukinić samo-

voljno povsem protustavno in protizakonito pustil ustaviti sodnijsko postopanje proti Laliču. »Človeku zastaja pamet«, pravi Peleš, »ko pomisli, da v naši državi minister pravde ne more občutiti, kako ogromno škodo napravlja pravosodstvu in pravnemu čutu s takim protustavnim in protipostavnim aktom, a to zaradi par stotin radikalni listi odvzetih kroglic.«

Na mnogih voliških niso pripustili radikalnih čuvarjev skrinjice. Če ne drugače, so jih siloma odstranili in kroglice so se vsipale iz radikalnih skrinjic v demokratske. V Slabinji je bilo v radikalni skrinjici 72 kroglic, a v zapisnik so jih vpisali samo 7, ostale so prenesli v demokratsko skrinjico. Zapisniki so na več krajih falzificirani. Lahko se ugotovi, da povsod v okrajnih glavarstvih Vrginmost, Glina, Petrinja in Kostajnica, kjer niso bili izmenjeni predsedniki, kjer niso bili odstranjeni radikalni čuvarji skrinjic in kjer niso »dobrovoljci« s puškami in drugi korteži z različnim orožjem na samem volišču razgnali in pričakovali radikale, povsod v teh krajih število radikalnih glasov ne zaostane za demokratskimi.

Krona vsemu nasilju je, da so okrajna glavarstva demokratskim kortešom in dobrovoljcem v soboto pred volitvijo delila puške z municijo. Ti oboroženi ljudje so potem celo noč in na dan volitev streljali po vaseh in tako plašili ljudi, da niso šli volit. V Glini so celo noč razgrajali po ulicah ter kričali, da bodo potolčki te radikalne pse. Te oborožene bande so ponekod siloma zabranile volilcem prihod na volišče, a kroglice teh volilcev so se vžlele temu znašle v demokratski skrinjici.

V Perti so odgnali čuvarja skrinjice in sarnega kandidata Stanka Miliča. V znak protesta so nato volilci korporativno zapustili volišče. Njihove kroglice so pa ipak našle pot v — demokratske skrinjice. Gimnazijskega ravnatelja Gjura Crevarja, ki je bil določen za predsednika v Mečenanih, so pričakovali pred mestom in ga do krvi pretepli, tako da ni mogel vršiti svoje dolžnosti. Kaka podiv-

janost je vladala, izpričuje izrek Peleševega demokratskega protikandidata dr. Tadića: »Ako pride Peleš ali njegovi pomagači — ubijte jih!«

V sami Glini je glavarstvo razdelilo demokratskim agitatorjem 68 vojaških pušk in municijo. Ko se je radi tega radikalna organizacija prišla pri glavarju, je čisto odgovoril: »Tu je gospodar Svetozar Pribičević, njega slušam, a z vami ne govorim.«

V Perti, kjer so, kakor že povedano, siloma odstranili radikalnega čuvarja skrinjice, sta vsakega radikalnega volilca, ki si je upal na volišče, prišla vsak za eno roko dva demokratska agitatorja ter ga peljala pred skrinjice. Niso ga pustili prej dalje, dokler ni vrzel kroglice v demokratsko skrinjico.

O Pribičeviću nam pripoveduje Peleš jako značilno potoz njegovega značaja. Na dvornem plesu dne 31. januarja ga je Pribičević v razgovoru zagotavljal, da mu je mnogo na tem, da bo Peleš izvoljen. Kasneje pa je Peleš izvedel, da je Pribičević že 28. januarja bil izdal navodila, da je proti Peleševi listi uporabiti vsa sredstva in da naj se vsak njegov prijatelj »smrvi«.

Dr. Peleš koncem svoje obširne spomenice s številkami dokazuje, da bi bil gotovo izvoljen — dobil je 5008 glasov — ako ne bi demokracija uganjati takih nasilstev in sleparij. V tem slučaju bi dobil nacionalni blok četrti mandat v zagrebški županiji, ki pa potem tudi ni prišel v korist demokratom, ampak radičevcem, ker so imeli le-ti 360 glasov nad količnikom. Torej raje radičevca nego radičala, člana nacionalnega bloka! Tako izgleda nacionalnost in državotvornost Pribičevića in njegovih drugov.

Tako dr. Peleševa izvajanja, ki pač ne potrebujejo komentarja. To so one zloglasne »svobodne« volitve v Jugoslaviji. Na ta način se je fabricirala današnja vladna — vešina. Zaključujemo z vzklikom: Ako so se uganjale tako gorostasne stvari proti kandidatu, članu najmočnejše stranke, kaj šele proti kandidatom opozicije! Izid poslednjih skupšinskih volitev je en sam — falzifikat.

ZAGREBSKI NOVINARJI PROTI NOVEMU TISKOVNEMU ZAKONU.

Pod predsedstvom dr. Dežmana (glavnega urednika »Obzora«) se je vršil v soboto izredni občni zbor zagrebške sekcije novinarskega združenja. Odkar obstoji novinarsko združenje, se še nikdar ni noben predmet z večjo resnostjo, konkretnostjo in enodušnostjo razpravljal kakor novi tiskovni zakon.

Prvi je govoril g. Banjanin, ki je, navajajoč posamezne odstavke iz tega monstroznega zakona drastično dokazal njegovo absurdnost. Dejal je, da novi zakonski načrt nima drugega namena, kakor da bi za novinarje osnoval novo veliko kaznilnico in da popolnoma osnova zakona težak udarec za novinarje in da zato upa, da zakon ne bo sprejet v sedanji obliki. Predsednik JNU g. Kovačić (glavni urednik »Novosti«) je dejal v stvarni in duhoviti kritiki tega zakona, da je novi zakon tak, da bi mogli časopisi izhajati le še kot stoletni koledarji. Govornik navaja številne dokaze in obenem naglašal, da morajo novinarji z vsemi sredstvi onemogočiti ta zakon. V istem mislu se je izjavil tudi dr. Vernič. G. Parmačević (urednik Pribičevićeve »Riječ«) kritikuje zakon s strokovnega stališča in pravi, da mora novinarsko združenje podvzeti vse korake, da ta zakon prepreči, le pa se mora varovati vsake politične demonstracije. Proti zakonu so nato govorili še dr. Politeo, dr. Čurčin in drugi. Vsi so soglasno obsodili novi zakonski načrt. Izredni občni zbor se nadaljuje v pondeljek.

MASARYK NARAŠČAJU ČEŠKOSLOVAŠKEGA RDEČEGA KRIZA.

Teden proslav Masarykovega jubileja je otvoril naraščaj Češkoslovaškega rdečega kriza. Čez tisoč otrok je napolnilo krasno Špansko dvorano na Hradčanih in privedlo predsedniku republike v srce segajoče ovacije. Ko si je predsednik Masaryk ogledal darove, se je zahvalil naraščaju z besedami: »Hvala vam vsem, da ste prišli k meni, — da ste se na mene spomnili. Zadovoljen sem, da je bil naraščaj prvi, ki mi čestita. Prosim vas, da izročite moje pozdrave vašim tovarišem, ki so vas sem poslali, ravno tako pa tudi vašim staršem in znancem.

Zeleli ste mi dolgo starost. V starem zakonu je molitev, v kateri se določa starost človeka na 70 let in le ti, ki so silnejši od narave, dosežejo 80 let. Naši novi higieniki in zdravniki pa nam pravijo, da bi moral vsakdo od nas živeti najmanj 100 let, če bi živeli tako, kakor bi morali, razumno in redno. Mi starejši težko da bi to dosegli, toda vi mlajši bi morali to poskusiti.

Vi, kot naraščaj, morate skrbeti — imate to v svojem programu — za lastno zdravje in čistoto, toda morate skrbeti tudi za svojega bližnjega, zlasti za onega, ki je v revščini in boleznih.

To se razume samoposebi, da tisti, ki resnično skrbijo za sebe, skrbijo tudi za druge. Vse naše življenje ne bi imelo smisla, če ne bi skrbeli kakor za sebe, tako tudi za druge. To vse se razume samoposebi. Toda vi, kot naraščaj Češkoslovaškega rdečega kriza, naraščaj Češkoslovaškega rdečega kriza, naučite se, kakor je to povedano v svetopisemučitih, »šteti svoje dnevce«, to je, znati skbi molitvi, »šteti svoje dnevce«, to je, znati svoje življenje zmišelnou užiti. V tej molitvi je tudi prošnja, da bi prejeli, kadar bomo starejši, modrost svojega srca. In modrost srca — ne samo glave in razuma — to je ravno to, kar morate imeti vi kot naraščaj in pozneje kot člani Rdečega kriza za sebe, za druge, za vso republiko in na koncu tudi za vse človeštvo. Jaz vam želim to modrost srca. Verujem, da jo dosežete in da boste dali prihodnjim, ki pridejo za vami, priliko, da bodo še modrejši.

In mogoče bi vam dejal iz svoje življenske izkušnje še sledeče: Ko postanete starejši, nikdar ne pozabite svojih mlajših. Vi odrastete, toda naraščaja ne pozabite. Če boste delali tako in če se boste vedno spominjali naraščaju, teh malih otrok, potem se vi v svoji modrosti srea ne boste čutili stari.

Leta ne pomenijo ničesar, leta vas ne bodo kazila ne na telesu in ne na duši, če si v skrbi za naraščaj ohranite to mladost telesa in duše, ki jo imate sedaj.

To vam želim iz vsega srca. Bodite zdravi!

Prosveta.

Gostovanje ge. Vike Podgorske iz Zagreba. Po vse dobro obetajočih začeti v Mariboru in resnih umetniških uspehih v štiriletni zagrebški igralski karijeri v Zagrebu je pretoklo soboto v »Izgubljenih dušah« prvi pred ljubljansko publiko nastopila naša rojakinja-Primorka ga. Vika Podgorska. Neposredno po izvenabonmajih »Vdove Rožin-ke« in gostovanja g. Hinka Nučiča je bilo glede obiska sobotno gostovanje v tako kratkih razdaljah malo neekonomsko. Izven tega so Namandove »Izgubljene duše« tipičen francoski »Theaterstück«, ki je pri nas že precej doigran, a je obenem najboljše merilo za igralsko virtuosnost glavne ženske vloge. Ga. Podgorska s svojimi umetniškimi kvalitetai pa zasluži največjo pozornost. Občinstvo je njeno umetnost sprejelo navdušeno in so bili gostu poklonjeni cvetni darovi. Ga. Podgorska je odlična igralska individualnost, rojen talent, zmogel najvišjega razvoja. Ima bogate čustvene registre in prepričevalne izrazilne sposobnosti. Igralska dinamika njenega glasu je obsežna, odlikuje jo eleganten nastop in lahkost v obvladavanju oderske situacije. Iz gori navedenih dejstev je smatrati njen nastop kot dvojni uspeh zlasti če se uvažujemo, da je igrala Julietto že naša najboljša interpretinja modernih psiholoških tipov. Ga. Podgorska je ustvarila samonikel oderski lik. V malomestni potujoči igralski družbi, obstoječi iz razočaranih idealistov in ugalsih umetniških zvezd ter bivših talentov, se bori za svojo ljubezen z duševnim slabim, pretava vso mizerijo in trpljenje svoje križevne poti. Vse te težke faze onemogle no-tranje borbe je ga. Podgorska varirala kar najpresteje. V prvih slikah še elegantna igralska pojava, svobodna, a za žrtev rojena ženska, raste pred nam bolj in bolj na posameznih stopnicah, vodečih v močvirje. Neka amazgovita iskrenost preveva njeno igro in vedno ima človek občutek, da je zmorna, podati še mnogo, mnogo več. Dejstvo, da ni raz odra še povedala svoje odločilne besede, pa je le znak neodoljivega hotenja po najvišji popolnosti, ki ga rojakinja očituje. Sobotna predstava je bila tudi sicer dobra. G. Rogoz je bil v popolni skladnosti z igro svoje partnerice, pestra družba komedijantov in demimondk je nosila pečat premjerne svežosti. Publika je na pristrčen način ocenila umetniško kreacijo ge. Podgorske — skratka: Priznana rojakinja nam bo v bodoče najljubši gost.

Politične vesti.

Prva seja skupščine. Proti parlamentarizmu. Zanimanje za sejo je bilo veliko. Vse galerije so bile prenapolnjene. Orožnikov je bilo pred skupščino cela masa. Od devetih je dal kvestor z zvonic znak za pričetek seje. Prvi so prišli v dvorano radikali, ki so zavzeli vse desne prostore. Za njimi so prišli samostojni demokrati in zasedli mesta na njihovi levici. Levo od njih so se namestili

Dnevne vesti.

Davidovičevci, zatim poslanci SLS in poleg njih muslimani, ki so prišli od opozicije kol prvi. Na skrajni levici so radičevci in pred njimi v prvi klopi 4 zemljoradniki. (Posl. Kokanović je namreč še vedno zaprt.) Nemci so na skrajni desnici in jih par klopi deli od radikalov. Ministri so prišli po deveti uri. Samo od radikalov so vsi poslanci prisotni. — Ko je bila dvorana polna je vstal demokrat Agatonović in konstatiral, da ima po čl. 2. poslovnika prevzeti mesto predsednika najstarejši poslanec. Ta je Arsa Lazič, demokratični poslanec bregalnškega okraja. Vsi poslanci kličejo: živijo Lazič. — Lazič, 76 let star, suh in siv, prevzame nato predsedstvo in predlaga začasne tajnike poslance Kobasico (rad.), Kujundžiča (dem.), Milovanoviča (rad.) in dr. Nikiča (HRSS.) Predlog se sprejme in Kobasica prečita akt državnega odbora o novoizvoljenih poslancih. Pri prečitavanju imen oddajajo poslanci svoje overilnice. Ko se čita ime Kokanović, kriče poslanci: »V ječi je živio Kokanović! Živela ustava!« — Pri vladnih poslancih se opaža vznemirjenje. Prečita se ime Radič: »V ječi je tudi on!« vpijejo poslanci. Dr. Trumbić je nato izročil Radičeve overilnice in protestiral proti njegovi aretaciji: »Sramota je to, da moram izročati overilnice za poslance, ki so v ječi!« — Tedaj je nastal v dvorani silovit krik. Radikali hite z desne proti dr. Trumbiću, opozicionalni poslanci pa z leve. »Kje je Skader«, kriči radikal Popovič. »Zakaj ne vprašaj, kdo je izdal Radiko?«, mu odgovarja radičevec Preka. Po par minutah se je vendar posrežilo vpostaviti mir. — Ko se čita ime Krizman, zakriči posl. dr. Zanič: »Krizman je kradel kroglice. Pazite, da ne izginejo overilnice!« Zopet velik nemir, ki se znova vzbudi, ko se prečita ime dr. Zaniča. »To je falsificiran parlament. To je žandarska država!« In radikali odgovarjajo: Zanič je za Stenjevca (norišni- co) zrel! Hoče igrati vlogo Blaška Rajčiča (prejšnjega vojvodinskega klerikalnega poslance). Končno se prečitane imena konča in konstatira, da niso izročili overilnic dr. Marinković (dem.), rad. Husejin Agić, (ki je umrl) ter radičevci Franjo Rafej, Jure Velečič, dr. Kežman (ki je v Ameriki), Marko Dosen in Rude Bečič. — Nato vstane dem. Kujundžič in reče: Gospodje narodni poslanci! Vlatko Maček, Josip Predavec, Avgust Košutič in Stjepan Košutič so se obrnili na predsedstvo skupščine in sporočili, da jim je policija onemogočila prihod v narodno skupščino in da jih drži internirane kljub njihovi imuniteti. Predsednik Arsa Lazič je dejal nato: »Gospoda! Iz tega sporočila se vidi, da so narodni poslanci dr. Maček, Predavec, Stjepan in Avgust Košutič zaprti in zato prepričani, da bi se udeležili sedanje seje in da vrše svojo poslansko dolžnost. Na podlagi čl. 88. ustave in čl. 1. in 108. poslovnika zahtevam od vlade, da imenovanim poslancem omogoči prisostvovanje pri seji. Da bi mogla vlada to narediti, zaključujem današnje sejo in bom sklical prihodnje pismenim putem. Nato je vsa opozicija zapustila dvorano, v kateri so ostali le vladni poslanci in Nemci. Korak opozicije je vlada presegla. Vlada je pričela takoj zborovati in po 25 minutah je predlagal rad. Simonović, da se izvoli za starostnega predsednika rad. Steva Obradović, ki je nato izvršil volitve začasnega predsednika. Od 315 poslancev je glasovalo samo 167 in je dobil dr. Subotić 161 glasov, 6 listkov je bilo praznih. Po kratkem govoru je zaključil nato Subotić ob 12. uri sejo.

Zakaj je dobila opozicija večino glasov? Na to vprašanje odgovarja Pribičevićeva »Reč« tako-le: »Opozicija ve, da je dobila toliko glasov samo zato, ker je bila tri mesece na vladi.« — Odgovor »Reči«, ki je nota bene napisan v uvodniku, odkriva v resnici neverjetno državniško modrost »Reči«. Vprašamo samo »Reč«, koliko bi dobila opozicija glasov, da je bila na vladi, ko so se volitve vršile?

Vladi izmet paše je izglasoval turški parlament s 155 proti 23 glasovom zaupnico. **Zelezničarska stavka** je izbruhnila na Saškem med drugim tudi zato, ker je bilo železničarjem odtegnjeno polovico dnevne plače, ker je v počastitev Ebertovega spomina počival promet 15 minut. **Za naslednika češkoslovaškega poslanika na Dunaju** dr. Krotke, ki je odšel v Berlin, bo imenovan, kakor se zadržuje v čeških parlamentarnih krogih, dr. Haberman.

— **Dominik Lušin.** V visoki starosti je umrl včeraj v Ljubljani g. Dominik Lušin, lesni trgovec iz Sodražice. Nad pol stoletja je pokojni Lušin zvesto in neomahljivo stal v vrstah narodnih in naprednih boriteljev. Bil je zglede onih starih kremenitih narodnjakov, ki niso nikdar klonili duhom, temveč bili vedno zvesti nacionalni misli. Hiša Dominika Lušina je bila vedno prava narodna trdnjava, ki je dala slovenskemu narodu zavedne narodne bore. Da je od maloštevilnih Slovencev, ki so se borili v srbski armadi kot dobrovoljci, bil tudi sin pokojnega Lušina, je nov dokaz za rodoljubje rajnega. Zvestemu narodnjaku in naprednjaku Dominiku Lušinu bo ohranil slovenski narod časten spomin.

— **Proslava 75letnice Masaryka** se je izvršila v Ljubljani častno. Zeleli bi, da bi se bolj oziralo na široke plasti naroda in zato nujno pripravljamo, da bi se priredilo še eno predavanje o Masaryku. Njegove ideje so ravno za naš narod tako poučne in tako potrebne, da bi se moral ves narod z njimi seznaniti. — Sobotno akademijo je otvoril dr. Hacin, in kakor je podal dr. Krivic sliko Masaryka kot filozofa, reformatorja in heroja. (Njegovo predavanje objavljamo na drugem mestu.) Predavanju so sledile dobro uspele pevske točke, na kar je akademijo zaključil ples.

— **Jutrovo poročanje.** V poročilu o Masarykovi akademiji je »Jutro« zamolčalo dr. Hacin in poročalo, da je otvoril akademijo g. generalni konzul dr. Beneš, pa čeprav jo je otvoril dr. Hacin. Gospodje pri »Jutru« menda ne mislijo, da res druge boli, če so se oni izkazali kot malenkostni. Takih triumfov si list dr. Zerjava sme poslužiti še več.

— **Gospod Pucelj** je odšel z opozicijo in nastopil proti vladi, piše »Jutro« in prinaša to vest kot nekakšno senzacijo. Ali ste gospodje v resnici tako naivni, da ste mislili, da bo g. Pucelj šel z onimi, ki zapirajo protustavno poslance!

— **Gospodu Zebalu**, ki bi hotel tudi polemizirati, bodi povedano, da nima vlada ničesar opraviti z razdeljevanjem soli, temveč uprava državnih monopolov, katere član je dr. Zerjav. V ostalem pa bi opozorili g. Zebala, da se podpiše s polnim imenom, kadar priobčuje razgaljive vesti.

— **II. književna tombola Jugoslovenske Matice.** Do 1. t. m. so bile izžrebane sledeče številke: 45, 90, 4, 63, 66, 9, 88, 65, 48, 25, 38, 74, 42, 57, 62, 27, 54, 75 in 33. S temi številkami so bili zadeti vsi dobitki za ambe, terne in kvaterne ter deloma tudi za činkvine. Vendar pa še niso izžrpani vsi dobitki za činkvine in zato so bile danes za iste izžrebane še sledeče številke: 77 (sedemdesetdeset), 46 (štiridesetšest), 49 (štiridesetdevet), 36 (tridesetšest) in 79 (sedemdesetdevet). Kdor je sedaj zadel činkvin (pet števil) v eni vrsti, naj pošlje svojo tablico pokrajinskemu odboru Jugoslovenske Matice v Ljubljani, in sicer najkasneje do 14. t. m. V slučaju, da bo zadetih več činkvinov, kakor pa je še preostanek dobitkov, se bo vršilo podrobno žrebanje.

— **Prispevki za Jugoslovensko Matico.** Na pustni zabavi na Dobrni je vesela družba zbrala za Jugoslovensko Matico 145 Din. V Radovici pri Metliki se je priredila igra, koje čisti dobiček 50 Din se je poslal Jugoslovenski Matici. Iskrena hvala!

— **Ministrstvo prosvete** je izdalo odločbo glede vračunavanja službenih let v periodično povišanje plače in v penzijo ter napredovanje v višje grupe pri učiteljih, ki so dobili slabo kvalifikacijo ali pa so bili obsojeni potom disciplinarnega postopanja. Ta odločba pravi: Ako je dobil učitelj — preden je stopil v veljavo zakon o činovnikih in ostalih javnih državnih civilnih uslužbenecih slabo kvalifikacijo, ne da bi imel po zakonu zajamčeno pravico, da se zoper to kvalifikacijo pritoži, tedaj ta slaba kvalifikacija nima vpliva na napredovanje v višjo stopnjo osnovne in položajne plače. Ako je pa učiteljevo krivdo potrdil disciplinarni senat in ako je njegova sodba postala izvršljiva ter se v njej izrecno naglašja, da se napredovanje odloži za gotov čas, potem ta učitelj (učiteljska) tekoma tega časa ne more napredovati, toda po preteku tega časa sodba ne pride več v poštev. Ako je v sodbi izrecno rečeno, da se gotov čas ne vračuna niti v družinske doklade, niti v penzijo, tedaj je smatrati ta čas, kakor, da ga učitelj sploh ni niti odslužil in ta čas ne pride v nobenem slučaju

v poštev. V slučajih pa, ki so nastali potem, ko je stopil v veljavo zakon o činovnikih in ostalih državnih civilnih uslužbenecih se ima postopati strogo po določilih tega zakona.

— **Iz državne službe.** Sodnim pravnim praktikantom so imenovani dr. Ervin Mejak, Alojzij Čampa in Teodor Sbrisaj. — Upravnik prometa pri poštini hranilnici v Beogradu Franjo Čop je preveden v 1. skupino 2. kategorije; poštini uradnik Janko Kocmur je premeščen od pošte Krško v Ljubljano.

— **Imenovanja.** Za profesorja s pravicami uradnika 6. skup. I. kat. na realki v Ljubljani je imenovan dr. Martin Gorjanc, profesor iste šole, doslej s prav. ur. 6. skup. I. kat. — Za dvornosodnega svetnika v 3. skup. I. kat. pri višjem sod. v Ljubljani Božidar Bežek, svetnik v 4. skup. I. kat. v Ljubljani; za svet. v 4. skup. I. kat. pri višjem dež. sod. v Ljubljani dr. Pavel Skaberne, dež. sod. svet. v 5. skup. I. kat. pri dež. sod. v Ljubljani; za podpreds. dež. sod. v Ljubljani Fran Rekar, viš. sod. dež. svet. v 4. skup. I. kat. v Ljubljani; za viš. dež. sod. svet. pri dež. sod. v Ljubljani Oton Vidic, dež. sod. svet. v 4. skupino I. kategorijo in predstojnik okr. sod. v Ljubljani v isti skup. iste kat.; za starejšino drž. pravdnikstva v Novem mestu v 4. skup. I. kat. Gustav Barle, dež. sod. svet. v 5. skup. I. kat. pri okrož. sod. v Novem mestu. — Za upravnika v 3. skup. II. kat. poštna in telegraf. uradnika v 3. skup. II. kat. pri poštum in telegr. uradu III. vrste v Brežicah Zorko Lichteneker istotam; pri poštum in tel. uradu III. vrste v Kočevju Anton Vujčić istotam.

— **Razpisana mesta.** Odda se mesto sodnega predstojnika pri okrajnem sod. v Dolnji Lendavi. Prošnje je vložiti do 16. marca t. l. — V moški kaznilnici v Mariboru se odda ena ali več služb pazniškega osebja s prejemki zvanjstnikov. Prošnje je vložiti do 21. marca t. l.

— **Polaganje učiteljskih izpitov.** V prosvetnem ministrstvu se izdeluje pravilnik in program za polaganje učiteljskih izpitov. Vsi začasni učitelji imajo položiti izpit do 1. septembra t. l., sicer izgube službo.

— **Ženske in otroci se vračajo iz Brazilije.** V petek zvečer se je vrnilo v Zagreb iz Brazilije par žensk in njihovih deset otrok. Skupina se je bila izselila v Brazilijo pred nekaj meseci iz Kaniže v Vojvodini. Ker ženske in otroci niso mogli prenašati tamkajšnje klime, so se vrnili po nasvetu zdravnikov v domovino. Čez noč so ostali na policiji, narkar so se zjutraj odpeljali proti domu.

— **Španska razjaza zopet po Evropi.** Influenca, ki se je pojavila pred par leti kot »španska« ali »gripa«, je začela zopet svoj ples po Evropi. Ta epidemija, ki spremlja močne barometerske depresije, je zahtevala največ žrtev v povojnem času, ko so ljudje vsled premale odporne sile, izžrpane od težav, ki jih je prinesla vojna seboj, mrli kot muhe. Sedaj grasira najbolj na Angleškem in Madžarskem. Angleški kralj leži še enajst dni. Njegova bolezen se je zadnje dni poslabšala, ker se je razširila na desna pljuča. Zdravniškiulletini zatrjujejo, da je bolezen trdovratna ter utegne trajati še dalje časa. Tudi Lloyd George leži že šest dni. Tudi o njegovem stanju so pričeli zdravniški izdajati buletine. Na Madžarskem se je epidemija tako razširila, da so zaprti v Budimpešti vse šole, da bi razširjevanje omejili.

— **Prazniki na Češkoslovaškem** v zvezi z odgovorom na interpelacijo glede pastirskega pisma slovaških škofov je vlada podala tudi načrt o spremembi praznikov. V bodoče bodo veljali kot prazniki le: velikonočna nedelja, binkoštna nedelja, prvi božični dan, novo leto, trije Kralji, Rešnje telo in vnebohod Gospodov. (Velikonočni in binkoštni ponedeljek nista več praznika.) Kot prazniki veljajo še: 5. julij (Ciril in Metod), 28. september (sv. Vavclav), 6. julij (Hus), 1. maj in 28. oktober. Vsi drugi prazniki so odpravljeni.

— **Platinska mrzlica v Južni Afriki.** V bližini Cloudyhe-a v Južni Afriki so bila odkrita ležišča platine. Vest je vzbudila velikanško senzacijo in obenem je nastopila špekulacija svojo zmagovito pot. Delnice vseh podjetij, ki imajo v bližini zemljo, so začele »trahovito rasti. Špekulanti, bankirji, trgovci, pa tudi razni pustolovci so v masah pridrveli v Cloudyhe. Vsi hoteli so bili prenapolnjeni in deželo je zagrabila mrzlica kakor leta 1890, ko je zavladala zlata pijanost. Resni listi

pozivljajo vlado, da nastopi proti tem špekulacijam. Ko se je za nova platinska ležišča zvedelo na njujorški borzi, je tudi tu nastopila prava platinska mrzlica. Južnoafriški papirji so šli strahovito navzgor in vse je hitelo, da si pravočasno z nakupom papirjev zasigura svoj delež pri novi platin.

— **Smrtna kosa.** V petek je umrla v Ljubljani gospa Antonija Gogolova, notarjeva vdova, sestra nepozabnega literarnega mecenata Antona Kneza in predsednika Trgovskega obrtne zbornice Ivana Kneza. Skozi štiri desetletja je delovala pokojnica v narodnem in kulturnogospodarskem smislu, tiho, vstrajno, požrtvovalno in energično. Zato ji ohranimo blag spomin.

— **Dolgost naših železniških prog.** Uradni list prometnega ministrstva prinaša pregled vseh železniških prog v naši državi po stanju dne 1. februarja t. l. Po tem stanju ima Jugoslavija skupno 9894.8 km železniških prog (271.1 km tirov od dvotirnih in 28.2 km demoliranih pri tem ni vračunjenih). Prog je 6640.2 km normalnotirnih, 2525.2 km jih je 0.76 m, 545.9 km 0.60 m, 183.5 km pa 1.0 m širokih. Beograjska direkcija ima 3034 km, zagrebška 2240.4, subotička 1945, sarajevska 1538.8, ljubljanska 1139.9 km. Privatne proge, ki so samo pod drž. nadzorstvom, niso vštete. Pri beograjski direkciji je 130.6 km privatnih prog., pri zagrebški 103.3 km, pri sarajevski pa 42 km privatnih prog. Državne proge so dolge skupaj 6063.9 km, privatne 3830.9 km. Zida se 116.5 km normalnotirnih prog, namreč proga Gračac—Knin s 67 km. Titel — Orlovac 27.5 km in Niš — Prokuplje z 22 km.

— **Spalna bolezen v Mostarju in okolici** se v zadnjem času zelo širi. V mestu in okoliških vaseh je ugotovljeno do sedaj nad 60 slučajev, od katerih je bilo več smrtnih. Največ trpi vsled te bolezni kmetstvo ljudstvo, ki je umetne prehrane spegega človeka nevede. V vasi Dobričošci pri Mostarju spi neki otrok sedaj že preko 10 dni, ne da bi ga bilo mogoče zbuditi. Kmetom povzroča bolezen hude skrbi. Zeleti bi bilo, da bi se država bolj pobrigala za pobjanje epidemije ter da bi vpostavila v okraju ambulantan zdravniške komisije.

— **Policijske vesti.** Svetozar Koser, trgovec, Kolodvorska ulica 24, je prijavil, da mu je bila dne 6. t. m. izpred trgovine ukradena pletena košara, vredna 75 Din. Na sumu ima dva Dalmatince (baje krošnjarja), ki sta stala dalj časa pred trgovino in nato neznanu kam izginila. — Marko Ujšič, nadpreglednik finančne kontrole, je naznanil, da mu je bilo ukradenih od nepoznanega storilca v noči od 4. na 5. t. m. iz verande v I. nadstropju njegovega stanovanja, Zelena jama 141, več komadov perila. Škoda znaša okrog 600 Din. — Takisto je ovdal Tone Škrajnar, bivši mizar, Selo 30, da mu je bilo ukradenih »nekako« v juniju lanskega leta par komadov perila in par »filcastih« copat. Skupna škoda znaša 375 Din. Tatvine dolži svojega hišnega gospodarja, čigar žena paha trenutno radi neke druge zadeve v justični palači ričet. Osumljenec tatvino odločno taji. — Poleg tega je prejela policija še sledeče prijave: Eno radi pijanosti in razgrajanja; eno radi prodaje premoega v plombiranih vrečah; eno glede najdbe purana, čigar lastnik je neznan; eno radi poskušenega posilstva in dve radi prestopkov cestnopolicijskega reda.

Izpred porotnega sodišča.

Vlom.
Na zatožni klopi sedi ključavničaraki pomonik Ladislav Ziberi, rojen leta 1905 v Smartnem pod Šmarno goro, pristojen v Ljubljano. Obtožnica pravi o njem, da je nepoboljšljiv in nevaren tat, ki je preстал že prav obutne kazni. Štiri dni potem, ko je prišel zadnjikrat iz kaznilnice, je začel že zopet premišljevat, kje bi se dalo kaj ukrasti. In našel je priliko ter vlomil v spalnico gostilne »pri Alešu« na Ježici. Stvar bi se bila izplačala, — zakaj našel je v sobi denarnico z vsebino 10.407 dinarjev, ki jo je vtaknil za srajco, narkar jo je hotel odkuriti proti Ljubljani. Toda imel je smolo: V veži ga je opazil nečak gostilničarke Anton Jeršin. Ker so bila vrata spalnice, ki so bila preje zaklenjena, odprta, se je zdelo to Jeršinu sumljivo. Skočil je za fantom, ga vjel na cesti približno 26 korakov od gostilne ter stavil na odgovor z vprašanjem, če ni morda kaj ukradel. Dečko se je hudo prestrašil, zato je na licu me-

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli. Tarzanova prva ljubezen.

Tarzan ni ostal daleč zadaj, toda razdalja je bila tako majhna, da skoro ni mogel upati. Zavihtel je vrv nad glavo, a se je zbal, da ne bi zgrešil, ker se ni metal na tako razdaljo drugače kot v igri. Za vso dolžino vrvi je bil oddaljen od leoparda. Od strani se ni mogel približati bestiji. Moral je poizkusiti.

Teeka se je baš zavihtela na drevo, ko se je pognal Sheeta za njo. V tem hipu je švignila vrv po zraku, se napela in zanjka je obvisela nad divjo glavo in pihajočim žrelom. Nato je padla in ostro objela leopardov vrat. Tarzan je hitro zadrnil ter se uprl, da bi bil pripravljen na sunek, ki mora slediti, kakor hitro bo leopard napel vrv.

Leopardove šale so za čas oddaljene od Teekinega telesa zamahnile po zraku, ko se je vrv napela in je potegnula žival na križ. Bliskoma je stala žival na nogah, oči so se svetile, rep je bil po zraku,

iz žrela pa so prihajali glasovi jeze in razočaranja. Štirideset korakov pred seboj je zapazila zverina Tarzana, vzrok svoje nesreče. Naskočila je.

Toliko je Tarzan še videl, da se Teeka nahaja na varnem. Slo je za minuto. Sheeta se je približal. Nespametno bi bilo za Tarzana, da bi se podal v neenaki boj, ki ni obetal nič dobrega. A kako bi se mu naj izognil? Prav težko bi bilo, da bi zmagal. Tarzan je takoj spoznal svoj obupen položaj. Drevesa, na katera bi lahko ušel, so stala predaleč. V desnici je držal nož — majhno stvarco zoper ogromne zobe in ostre kremplje. A mladi lord Greystocke se je podal tako pogumno v boj, kakor so umirali njegovi predniki pri Hastingsu in Seulae Hillu.

Iz svojih varnih skrivališč na drevesih so vreščale opise nad Sheeto in dajale Tarzanu različne nauke. Kajti znano je, da imajo predhodniki človeka marsikatero njegove lastnosti. Teeka je bila do smrti prestrašena. Prosila je samec, naj priskočijo Tarzanu na pomoč. A ti so imeli drug posel, rezali so različne obraze in dajali svete. Poleg tega ni bil Tarzan pravi Mangani in zakaj bi se naj podajali zanj v nevarnost?

Toda, Sheeta je že menil, da leži nad golim telesom — ki je bliskoma izginilo. Hitro je skakala opica, še hitrejšje mladenič. Ko bi mu leopard skoraj zasadi zob, se je Tarzan izognil in dirjal proti drevesu.

Leopard je bil tik za njim ter vlekel vrv za seboj. Ko se je v loku pognal za mladeničem, je moral okoli grma. Za leopardovo težo in velikost je bilo kaj takega malenkost — če bi ne bilo vrvi. Ko je zopet skočil za Tarzanom, se je vrv zapletla v grmovju in sunkoma potegnula leoparda nazaj. Trenutek nato se je nahajal Tarzan visoko nad vejami ter je bil izven nevarnosti.

Tam gori je sedel in na vse načine zasramoval divjajočo žival. Sedaj so posegle vmes tudi druge opice, zabavljale, metale na leoparda, karkoli jim je prišlo pod roke, dokler ni žival vsa besna prgrizla vrv in ušla.

Pol ure nato se je nahajal ves rod na tleh in se pasel tako mirno, kakor bi se ničesar ne pripetilo. Tarzan. Taug ni želel novega boja. Po načinu svojih zanjko, dočim je čepela Teeka tik za njim, v dokaz, da je že izbrala.

(Dalje sledi.)

Oglašajte v "NARODNEM DNEVNIKU"!

sta vse priznal. Jeršin je poslal po orožnika. Tudi temu je Ladislav Zibert dejanje priznal, makar mu je orožnik denar odvzel. Pravitako odkritosrčno je priznal obtožene pri obravnavi. Povedal je, da je čakal nad eno uro pred gostilno na ugodno priliko. Zakaj bila je nedelja in ob nedeljah je gostilna dobro obiskana. Vitrih si je prejšnji dan sam napravil.

Prihijatri so proglasili obtoženci za duševno manjvrednega, dedno obremenjenega človeka. Njegova mati je bila luetična. Porotnikom je bilo stavljeno samo eno vprašanje, glaseče se — na kratko rečeno — na hudodelstvo tatvine.

Zagovornik dr. Malnerič je zagovarjal obtožence z vneemo. Ugotavljal je takozvani »dejavski kesc«. Imel je pri tem celo predavanje, skliceval se je na prof. dr. Herbsta itd., itd. Poudarjal je dedno obremenjenost. Svoje predavanje je zaključil s predlogom na oprostitve obtožence. Toda njegova vneema nikakor ni bila venčana z uspehom, zakaj porotniki so potrdili stavljeno jim vprašanje z 9 »da« in 3 »ne«.

Na podlagi tega krivdoreka je prisodil se- nat obtožencu 18 mesecev težke ječe z ocvirki. Preiskovalni zapor od 26. oktobra 1924 mu šteje v kazni. Po prestani kazni se obtožence lahko stavi pod policijsko nadzorstvo. — Državni pravdnik pa je prijavil vzklic radi pre- niske kazni.

Tatvina.

Predmet druge sobotne protne obravnave so bile tatvine, ki jih je izvršil od spomladi do zime lanskega leta trgovski pomočnik Martin Petek iz Sodincev v škodo svojega delodajalca Feliksa Urbanca, veletržca v Ljubljani.

Martin Petek, doslej nekaznovan, je obtožen, da je pokradel svojemu delodajalcu manufakturnega blaga za 23.000 Din. Blago je aasil pod sukno domov. Nekaj ga je uporabil zase, nekaj ga je daroval znancem in sorodnikom, večino pa je prodal svojemu tovarišu Adolfu Mrakiču v Dolnji Lendavi. Ta mu je bil namreč nekoč posodil 1250 Din. Ker ga je vedno pritiskal radi plačila, mu je obtožene- — kateremu mesečna plača 1625 Din, ki jo je imel pri Urbanu, niti za kritje lastnih ne ravno skromnih potreb ni zadostovala — ponudil v svrhu kompenzacije več ukradenega blaga v nakup. Iz tega se je razvila kupčijska zveza, ki je končala z aretacijo Martina Petka. Martin Petek je prišel namreč ravno enkrat z Markičem na kolodvor. Policija je bila medtem o tatvini že obveščena, zato je tička prišla in našla precej blaga pri njima. Tako je prišla torej stvar definitivno na dan. Obtožene- je razpečal do trenutka aretacije za 3000 Din blaga, za 15.000 Din so ga mu zaplenili na stanovanju.

Ljudje, ki so od Petka ukradeno blago ku- povali, kakor tudi oni, ki so ga prejeli v

dar, bodo dajali za svoje delikte posebej od- govor. To so: Ant. Sitar, obtoženev soslуж- beneč, ki je nekaj časa s Petkom skupaj kra- del, dalje Adolf Mrakič, Andrej Roškar, Fran Puhar, Vinko in Franc Petek (obtoženeva brata), Alojzija Petek (obtoženeva sestra), Matko Počkaj, Anton Blažič in Vojteh Večaj.

Martin Petek tatvino skesano priznava. Za- govarja se s tem, da je s svojo mesečno plačo težko izhajal, (plače je imel, kakor omenjeno, 1625 Din, poleg tega pa je imel še druge na- grade in ugodnosti).

Zagovornik je poudarjal, da manjka v naši zakonodaji znana institucija »pogojne kazni«, češ, ta bi bila v tem slučaju na mestu. Ker te institucije nimamo, naj se nudi obtožencu pri- lika, da se poboljša ter postane zopet pošten kakor je bil prej, zato naj se ga oprosti.

Porotniki so na stavljeno jim vprašanje odgovorili s 4 »da« in 8 »ne«. Zato je mo- ralo sodišče obtožence oprostiti vsake krivde in kazni.

BORZE:

Ljubljanska in beogradska borza v soboto dne 7. marca nista poslovali.

Curih, 7. marca. Beograd 8.40; New York 5.197; Pariz 26.90; London 24.77; Milan 21.19; Budimpešta 0.0072; Praga 15.45; Du- naj 73.25.

× **Dobave.** Vršile se bodo naslednje ofer- talne licitacije: Dne 16. marca t. l. pri Stal- ni vojni bolnici v Ljubljani glede dobave te- lečjega mesa, mleka, svinjske masti, fižola in špecerijskega blaga; v pisarni štaba 40. pešpolka »Triglavskega« v Ljubljani glede dobave makaron, zdroba, jesprenjčka, fižo- la, riža, svinjske masti, jedilnega olja in ki- sa. — Dne 20. marca t. l. pri direkciji dr- žavnih železnic v Sarajevu glede dobave vi- jakov. — Dne 26. marca t. l. pri intendantu- ri II. armijske oblasti v Sarajevu glede do- bave pisarniških in pisalnih potrebščin. — Dne 4. aprila t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede oddaje gradbenih del za signalno delavnico v Ljubljani; pri upravi državnih monopolov v Beogradu gle- de dobave belega kartona; pri direkciji dr- žavnih železnic v Sarajevu glede dobave opeke. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpo- gled.

Izdajatelj:

dr. Josip Hacin.

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

Jack London: (31)

Burni doživljaji.

Roman južnega morja.

XI. POGlavJE.

Tolpa iz Port Adamsa.

— Zadevo smo uredili brez posebnih težav — je pripovedoval Sheldon. Bil je na ve- cher nekoliko obotavljal ter ni hotel s krep- ko roko poseči v situacijo, toda, ko smo en- krat začeli, je držal kar dobro. Upozorili smo malo komedijo ter sestavili sodišče. raudi in je pil kavo. Crnci so baš spravljali ribiški čoln v šupo. — Spočetka se je Bou- Stari lopov Felepasse je moral sprejeti naše so- obe. To je namreč umazan razbojnik in po- glavar v Port-Adamsu. Obsodili smo ga na kazno, v desetkratni vrednosti prašičev ter ga prisilili, da je odšel s svojo **sodrgo vred.** Ah, to vam rečem, čedna druhal je to, okrog šestdeset mož, ki so odpluli v petih kanoih na svoja pustolovska podjetja. Dobili so nek- je dvanaest Sviderovih pušk, katere bi jim bilo treba zapleniti.

— Zakaj jim niste zaplenili orožja? — je vprašala Joana.

— Da si nakopljem spor s pravnim za- stopnikom? Ta mož vam je neizmerno ob- otljiv v zadevah svojih črnih varovancev, kakor jih imenuje. No, poslali smo jih proč, toda par milj nižje so se vrnili na obrežje, kjer so bržčas ropali in jedli. Danes morda pripeljejo tu mimo. —

Dve uri kasneje so čolni pripluli. Toda nihče ni opazil njihovega prihoda. Domači služabniki so bili zaposleni v kuhinji, kjer so si pripravljali zajutr. Enako opravilo so vršili tudi plantažni delavci v svojih barak- kah. Satan je ležal v globokem spanju pod biljardom ter odganjal muhe, ki so ga mu- čile. Joana je nekaj mešetarila v shrambi in Sheldon je počival v viseči mreži na veran- di. Nenadoma pa se je prebudil. Zdrnila ga je neka tajna sila, ki je kot svarilen glas pro- drla v njegovo spanje ter mu oznaniila, da ne- kaj ni v redu. Nedabi se zganil, je pogledal doli ter videl, da je ves prostor napoljen z oboroženimi divjaki. Bili so taisti ljudje, od katerih se je bil poslovil še le zjutraj; opa- zil pa je, da je njihovo število še naraslo. Bili so možje vmes, ki jih popreje ni bil videl.

Zdrnil je iz viseče mreže ter se nalašč prav počasi približal ograji, kjer je zaspano zazelhal in pogledal nizdol. Čudno se mu je videlo, da ga je usoda neprestano postavl- ljala na to zvišeno mesto, od koder je mor- al vedno znova gledati nizdol za neskončne tolpe crncev, ki so zahtevali, da jih je vla- dal, strahoval in pregovarjal. Medtem, ko je nejevoljno gledal nanje, je opazoval njho- vo opremo. Oni novinci med njimi so bili oboroženi z modernimi puškami. Aha, saj si je bil mislil. Bilo jih je petnajst in brez- dvomno so bili to begunci z Lunga. Poleg tega pa je imela prvotna tolpa še okrog dvanaest Sniderovk več. Ostali so bili obo- roženi s sulicami, kiji, lok, pušicami in to- mahavki z dolgimi toporišči. V ozadju pa je

videl velike bojne kanone, ki so jih bili po- tegnili na breg; čolni so imeli visoke, fan- tastično izrezljane kljune in krme ter so bili okrašeni s trakov in venci iz belih »kauri- školk«. To so bili ljudje, ki so ubili Oskarja, njegovega trgovskega zastopnika na Ugi.

— Zakaj priti k tej hiši? je vprašal. Hkra- ti je kradoma pogledal na morje, kjer se je Flibbety-Gibbet odražala od gladke vodne

površine. Pod njenim ostrejšim ni bilo vi- deti žive duše in Sheldon je tudi opazil, da ob njenem boku ni ribiškega čolna. Očividno so bili odšli Tahičani k reki Balesuni stre- ljat ribe. Bil je torej popolnoma sam na tem zvišenem mestu in sam je moral kljubovati tej nevarnosti, dočim je ves njegov narod mirno dremal v tropičnem poldnevu, ki ga ni hladil niti najmanjši vetrič. (Dalje prih.)

Zapustil nas je nenadoma in se preselil v večnost naš najboljši soprog, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

DOMINIK LUŠIN

posestnik in trgovec z lesom.

Pogreb blagega pokojnika se vrši v torek dne 10. marca ob pol 3. uri popoldne iz hiše smrti Stara pol št. 3 (Leonišče) do mestne meje, odkoder se truplo odpelje v rojstni kraj Sodražico.

Pogreb v Sodražici se vrši v sredo, dne 11. marca ob 10 uri dopoldne na tamošnje župno pokopališče.

Bodi mu ohranjen blag spomin.

Ljubljana - Sodražica, dne 8. marca 1925.

ŽALUJOČI OSTALI.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Malo sobico
v sredini mesta išče mirna gospo- dišna. Ponudbe na upravo lista pod »ERADNICA«.

Na dobro
in ceno domačo hrano se sprejme več gospodov in gospodičen. Naslov se izve v upravi lista.

Išče se
stanovanje v Ljubljani obstoječe iz 1 sobe in kuhinje. Plača se od 300 do 400 Din mesečne najemnine. Po- nudbe na upravo lista pod »Takoje«.

Kupi se
teško-slovenski slovar. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod »CH«.

19 let
paimane, »Larucine« pilule najsigur- nejše ozdravijo kapavico (Tripper). — Dobiva se po vseh lekarnah po 20 Din škatlja. Po pošti razpošilja lekarna Blum, Subotica.

Ugledno prvovrstno podjetje v Ljubljani, ki je v polnem obratu ter ima lepo bodočnost

išče za dobo od enega do treh let 300 do 500.000.— Din posojila.

Podjetje je neobremenjeno ter znaša realna vrednost 1.000.000.— Din.

Za varnost posojila nudi poleg obremenitve tudi še dobro poroštvo.

Ponudbe z navedbo zneska, načina in dobe amortizacije ter zahtevane ob- restne mere je poslati pod »Sigurna naložitev denarja« na Gospodarsko pisarno d. z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1./II.

M. Arcibašev

„SANIN“

svetovnoznan roman rav- nokar izšel v slovenskem prevodu (488 strani.)

Broširano Din 52.—, veza- no Din 90.—.

ZVEZNA KNJIGARNA
Marijin trg št. 8.

Najboljši šivalni stroj je edino le

Josip Petelinc-a

znamko

Gritzner in Adler

za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana blizu Pražerno- blizu spomenika vega spomenika

Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija. Delavnica za popravila

Na veliko Telefon 913 Na malo

Oglašujte

v

„Narod. Dnevniku“.

TRBOVELJSKI PREM OG, DRVA, KOKS, ANGLEŠKI PREM OG, ŠLE- ZIJSKE BRIKETE dobavlja

„ILIRIJA“, Ljubljana

KRALJA PETRA TRG 8.

Plačilo tudi na obroke! Telefon 220.

Razširjajte „Narodni Dnevnik“.

Pri

Tekstilbazarju

kupite

Ostanke panama-cetirja meter po Din 12:50 | Belo kotentno meter že po Din 9.—

Ostanke zelo močnega kambrika in plave kotentne meter po Din 12:— in 13:50 | 140 cm moški šof in ševijot meter po Din 56.—

in vse drugo oblačilno blago kupite najceneje

pri TEKSTILBAZAR-ju v Ljubljani, Krekov trg št. 10

prvo nadstropje.

Velika prodaja ostankov vsako sredo in vsako soboto.

Pišite po cenik! **Po pošti razpošiljamo vsak dan!**